

HỘI ÁI-HỮU BIÊN-HOÀ

Website: <https://www.bienhoatx.com>

Email liên lạc: datlam1951@yahoo.com

Hội Ái-Hữu Biên-Hoà hân hạnh giới thiệu đến quý vị bài: **Tân-Định Và Những Ngày Cuối Năm 1975** của thân hữu **Võ Hạnh**. Hội chân thành cảm tạ giả. Kính mời. **Trân trọng**.

Bản đồ Tân Định – Dakao trước 1975

TÂN ĐỊNH VÀ NHỮNG NGÀY CUỐI NĂM 1975

Hello, Bác Quân thân,

Đọc thư của bác, tôi mới hay là bác cũng ở vùng Tân-Định, Đa-Kao với tôi và cùng lán giềng đây nhen. Gia đình tôi và bác gia đình ở hai bên thành Đất Thánh Tây; nơi tôi ở là góc đường Hai

Bà Trung với Phan Thanh Giản. Nếu từ dưới bên Bạch-Đằng theo đường Hai Bà Trưng chạy về chợ Tân-Định, khi đến đường Phan Thanh Giản, dừng xe tại đèn xanh đèn đỏ, nhìn vào lề tay phải sẽ thấy số nhà 194. (đó là nơi gia đình tôi sanh sống). Tôi có gặp Phạm Ngọc Hà và Huỳnh Công Phát vùng đất này.

Bác nói đến ông Phó Thái Gia (hiệu trưởng trường Văn Hiến), tôi không rõ là người trùng tên, họ hay không, nhưng vào thời gian năm 1960, gia đình tôi và gia đình Phó Thái Nguyên ở 2 đầu con đường Đoàn Như Hải (qua trụ sở của Cảnh Sát Quận Tư). Nhà của Phó Thái Nguyên thì ở đầu gần ngã ba với đường Nguyễn Trường Tộ, nơi dốc đi xuống từ Cầu Móng về chợ Xóm Chiếu. Lúc đó, bác Phó Thái Gia là chủ tiệm may Âu Phục khá nổi tiếng vùng Khánh-Hội. Tôi biết Phó Thái Nguyên từ ngày đó, nhưng không thân thiết lắm; nghe nói rằng ba của Phó Thái Nguyên đặc cử Hạ Viện. Sau đó, tôi theo gia đình về nơi đường Hai Bà Trưng (nhà đối diện với Tòa Đại Sứ Tung Hoa Dân Quốc).

Bác Quân có nhắc tới Đền Thờ Đức Thánh Trần, sau này họ đã dời Đền về trên đường Hiền Vương, gần với đường Lý Trần Quán. Đầu năm 1980, tôi và số người quen đến đền thờ Ngài để cầu xin quẻ xăm cho tương lai vượt biên. Kết quả, tôi có được 1 Quẻ tốt lành.

Bác nhắc tới món bánh ướt Tây-Hồ (trước Đình Thờ Phan Chu Trinh) trên đường Nguyễn Huy Tự), tôi và bạn bè cũng là khách thường xuyên nơi đây (sau này họ cũng dời về trên đường Đinh Tiên Hoàng, ngay góc đường Huỳnh Khương Ninh, cho công việc kinh doanh được thuận lợi, rộng rãi hơn. Mọi chuyện về các nơi

giải trí, kỷ niệm buồn vui thời còn học sinh năm nào; bây giờ chỉ còn ở nơi tâm khảm của tui mình thôi, nhưng đó cũng là món ăn tinh thần cho tuổi già, tuổi hoàng hôn.

Sau ngày 30/4, tôi và các bạn thuộc mọi binh chủng sống vùng Tân-Định/Phú-Nhuận bị gọi trình diện vào ngày 26/6/1975. (Sau khi tôi đã vào trình diện tại Bộ Tư Lệnh Hải Quân, tất cả giấy tờ từ căn cước quân nhân, chứng chỉ tại ngũ đều nộp cho Hải Quân Đại Uý Điền (K.17/NT), chánh văn phòng của ông Đại Tá Nguyễn Văn Tài; trở trêu thay, lúc đó lại có ông Tài đứng bên cạnh tôi để cùng giao nộp giấy tờ tùy thân.

Chúng tôi được tập trung tại trường Trung Học Võ Trường Toản chiều hôm ấy, để rồi giữa khuya, tất cả đều lên khoảng 20 xe vận tải Motolova của China, chạy về Trảng Lớn, Tây-Ninh.

Sáng sớm, xuống xe sắp hàng vào các trại, thì tôi thấy bạn Trương Thành Tính bị thương băng vải qua đầu. Anh Niên Đệ Võ Văn Dân thì bị thương cánh tay; thì ra, đoàn xe chạy trong đêm, anh tài xế xe của các bạn này, vì ngủ gục nên xe chạy qua lè, lật ngang, gây thương tích cho số tù. Nhìn lại hàng phía sau thì thấy Niên Đệ Nguyễn Cần, vai mang 1 cái ruột tượng chứa đầy gạo. Tôi hỏi anh mang gạo làm gì vậy, chỉ có 10 ngày thôi mà, anh cười và chỉ vào bao gạo nhỏ và nói rằng: “Phải có nó nhen ông, rồi ông sẽ thấy nó có ích cho mình lắm”. Tôi nhớ lại là anh Cần (thời còn chung đơn vị GD/52 Tuần Thám, anh đã từng kể tôi nghe về sinh hoạt của bọn Việt-Cộng, nơi quê anh, Quảng Ngãi, và anh cũng ca cho tôi nghe những bài hát rất lạ tai (nhưng sau này thì thấy không còn lạ nữa, vì phải nghe, phải hát theo tập thể).

Vào trại, thời gian đầu, tôi với ông Luật Sư (Phòng Phủ Tổng Thống) là anh Khuất Duy Trác, một số lớn các Bác Sĩ, các vị Giáo Sư, Giảng Sư các Phân Khoa như: Ông Lâm Thanh Liêm(Vạn Vật, Sứ Địa), Bác Sĩ Bùi Duy Tâm, Huấn Luyện Viên Võ Thuật Đặng Thống Phong...cùng một số bạn cùng Khóa HQ/K.19 như: Huỳnh Công Minh,Trần Văn Trình, Nguyễn văn Lý (than thở), Nguyễn Hữu Từ (đen). Và lúc này, tôi mới thấy bạn Huỳnh Công Minh với tay nghề Châm Cứu, anh đã giúp cho rất nhiều bạn tù thoát qua các bệnh thời khí, mà trong đó có cả cá nhân tôi.

Sau 6 tháng tại trại này, qua nhiều lần làm bản tự khai lý lịch (để họ phân loại), vào chiều 23 Tết, tôi và một số lớn được gọi tên để lên xe, đoàn xe chạy về Tân Cảng trong đêm. Xuống vào hầm chiếc L.S.T/H.Q 504 (hay H.Q 501, không nhớ rõ, chiếc hạm L.S.T mà Lê Công Tâm với Nguyễn Văn Tràng, Mai Hữu Chiêu cùng làm việc sau ngày đen tối cho đất nước)

Tàu vào bãi An-Thới, Phú-Quốc. Sau đó, xuống xe, tôi và anh Trác được đưa vào dãy nhà, mà ngày xưa tù binh Cộng-Sản bị giam nơi đây. Ngay lúc này, chúng tôi đã gặp lại nhóm An Ninh Tình Báo, Tâm Lý Chiến....đã ra đây trước gần 1 tháng (trong đó có anh Khả Năng, một Thượng Sĩ Nhứt, mới lên cấp Chuẩn Úy chưa nhận được lương bổng thì vận nước phải ra đây).

Xin được tạm dừng nơi đây, sẽ còn vài chuyện tù năm xưa

Thân ái,

HẠNH VÕ
(K19 HQ/NT)